

31.10.2018

MEDDELANDE TILL LEDAMÖTERNA

Ärende: Framställning nr 0061/2018, ingiven av Constance Mbassi Manga, fransk medborgare, om att den omänskliga behandlingen och förslavningen av flyktingar och migranter i Libyen måste stoppas

1. Sammanfattning av framställningen

Framställaren hänvisar till en film som publicerats av CNN där svarta afrikaner säljs som slavar i Libyen. I filmen visas även de omänskliga förhållandena under vilka de libyska myndigheterna håller dessa människor inspärrade. Framställaren ifrågasätter EU:s roll när det gäller att hjälpa de libyska myndigheterna, liksom EU:s strategi att lägga ut migrationskontrollen i vissa transitländer (som Niger och Libyen). Hon vill att parlamentet ska kräva att de libyska myndigheterna vidtar omedelbara åtgärder för att stoppa dessa brott mot mänskligheten.

2. Tillåtlighet

Framställningen förklarades tillåtlig den 14 maj 2018. Kommissionen har uppmanats att lämna upplysningar (artikel 216.6 i arbetsordningen).

3. Kommissionens svar, mottaget den 31 oktober 2018

Kommissionen har mottagit två liknande skrivelser från framställaren, den 26 april 2017 och den 3 oktober 2017.

Kommissionen är medveten om att det är en svår situation för migranter i Libyen och att smugglare och människohandlare bedriver en lukrativ brottslig verksamhet. Parlamentet är också övertygat om att det med tanke på de europeiska värdena är kommissionens skyldighet att ta itu med de utmaningar som uppstår längs den centrala Medelhavsrutten, särskilt i Libyen. I sitt tal om tillståndet i unionen i Europaparlamentet i september 2017 anförde kommissionens ordförande att Europa har ett ansvar, ett kollektivt ansvar, och att

kommissionen kommer att samarbeta med FN för att sätta stopp för denna skandalösa situation, som inte får bli permanent.

EU beskriver sin politiska strategi när det gäller att hantera de utmaningar som är förknippade med migrationen längs den centrala Medelhavsrutten i sitt meddelande av den 25 januari 2017, *Migration längs den centrala Medelhavsrutten – Hantera flödena och rädda liv*. I och med Maltaförklaringen av den 3 februari 2017 godkändes meddelandet av EU:s stats- och regeringschefer vid Europeiska rådet. Under 2017 har kommissionen vidtagit ytterligare åtgärder och gjort ytterligare åtaganden i handlingsplanen för Italien (den 4 juli 2017). Den 28 augusti 2017 betonade Frankrikes, Tysklands, Italiens och Spaniens stats- och regeringschefer samt EU att insatserna för att förhindra farliga resor på den centrala Medelhavsrutten bör ske parallellt med insatser för att förbättra skyddet av de mänskliga rättigheterna och levnadsvillkoren för migranter i Libyen.

För att fullgöra dessa åtaganden håller kommissionen på att genomföra ett antal åtgärder. Kommissionen har antagit sju program till ett värde av 266 miljoner euro till stöd för migrationshantering i Libyen inom ramen för EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika. Dessa program syftar till att förbättra skyddet och stödet för migranter och flyktingar i landet, förbättra de socioekonomiska villkoren för både migranter och libyska medborgare i lokala samhällen samt stödja de libyska myndigheterna så att de kan förbättra gränsförvaltningen i linje med tillämpliga internationella standarder och mänskliga rättigheter.

Genomförandet av de flesta projekt inom ovannämnda program har inletts, och konkreta resultat har uppnåtts. Sedan kontrakten undertecknades hjälper UNHCR och IOM migranter och flyktingar på förvarsenheter, landstigningsplatser och i vårdssamhällen längs migrationsrutten. Mer konkret har fler än 52 000 migranter, flyktingar och asylsökande fått direktstöd i form av filter, kläder och hygienartiklar och fler än 26 000 migranter, flyktingar och asylsökande har fått medicinsk hjälp, samtidigt som fler än 3 500 libyska familjer i samhällen som tar emot migranter, flyktingar och asylsökande har fått hjälp att tillgodose sina mest grundläggande behov. Dessutom har det här stödet gjort det möjligt att fördela ambulanser och medicinsk utrustning samt återuppbygga viktig infrastruktur i vissa kommuner. Tack vare detta stöd från IOM fick över 28 000 utsatta migranter hjälp att frivilligt återvända från Libyen till sina hemländer under 2017 och 2018. Inom ramen för EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika kompletteras detta stöd med återanpassningspaket som underlättar processen för att återvända hem.

Utöver stöd till migranter i Libyen har kommissionen avsatt en halv miljard euro i stöd till EU:s medlemsstater för deras arbete med att vidarebosätta 50 000 personer i behov av internationellt skydd i enlighet med kommissionens uppmaning. Personer vidarebosätts från viktiga prioriterade regioner i viktiga tredjeländer utmed de främsta migrationsrutterna, bland annat Libyen, Niger, Tchad, Egypten, Etiopien och Sudan. Över 25 700 personer har vidarebosatts i EU sedan 2015 och hittills har medlemsstaterna gjort över 34 400 nya åtaganden om vidarebosättning.

Kommissionen vill framhålla att EU inte finansierar någon milis eller väpnad grupp, och inte heller på något sätt finansierar eller stöder systemet för frihetsberövande av migranter. De riktade projekt som genomförs syftar till att minska lidandet för de migranter som hålls i förvar genom att förbättra tillgången till tjänster och stöd som räddar och skyddar liv (t.ex. genom att tillhandahålla grundläggande utrustning såsom sanitet, ventilation och

hygienartiklar). Utöver en akut krishantering kommer EU att främja alternativ till frihetsberövande i form av säkra platser som är öppna dygnet runt för att hantera de mest utsatta fallen. Dessa säkra platser ska skötas av IOM, UNFPA och Unicef,. EU planerar att tillhandahålla tjänster, bl.a. rådgivning och psykosocialt stöd, medicinsk behandling och andra riktade tjänster på kontinuerlig basis.

Inom ramen för det europeiska samförståndet om utveckling har EU och medlemsstaterna dessutom åtagit sig att genomföra en rättighetsbaserad strategi i alla program för utvecklingssamarbete, som omfattar alla mänskliga rättigheter, i enlighet med arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar *Rights-Based Approach, Encompassing All Human Rights, for EU Development Cooperation* (Rättighetsbaserad strategi, som omfattar alla mänskliga rättigheter, för EU:s utvecklingssamarbete)¹. Den rättighetsbaserade strategins fem arbetsprinciper, nämligen tillämpning av alla rättigheter, deltagande i och tillgång till beslutsfattande, icke-diskriminering och lika tillträde, ansvarsskyldighet och tillgång till rättsstatlighet och transparens samt tillgång till information, tillämpas i förekommande fall på eventuella EU-finansierade projekt.

EU samarbetar med den internationellt erkända libyska nationella samlingsregeringen på många områden, inbegripet hälso- och sjukvård, utbildning, offentlig förvaltning och ekonomisk utveckling. EU-stödet till den libyska kustbevakningen ingår i denna större ram för samarbetet mellan EU och Libyen på området kapacitetsuppbyggnad och stabilisering.

Även insatsen Eunavfor MED Sophia är en del av en större insats från EU:s sida mot irreguljär migration och fördrivning, som syftar till att åtgärda inte bara materiella problem, utan också dess grundorsaker, däribland konflikter, fattigdom, klimatförändring och förföljelse. Insatsen Sophias främsta uppdrag är att vidta systematiska åtgärder för att identifiera, ta över och eliminera fartyg och tillgångar som används eller misstänks användas av migrantsmugglare och människohandlare. Detta är en del av EU:s större insats för att störa den affärsmodell som används av de nätverk av människosmugglare och människohandlare som agerar i södra centrala Medelhavsområdet, och för att förhindra ytterligare förluster av människoliv till havs. Inom insatsen Sophia och i andra program kommer EU och dess medlemsstater att satsa på övergripande utbildningsprogram för personalen vid Libyens kustbevakning, med moduler om mänskliga rättigheter som en viktig del av undervisningsplanen. Dessutom bör nya rekryter omfattas av noggranna säkerhetskontroller som utförs av de behöriga organen i de deltagande medlemsstaterna.

Den gemensamma arbetsgruppen bestående av Afrikanska unionen, Europeiska unionen och FN inrättades i Abidjan i november 2017 i syfte att rädda och skydda livet på migranter och flyktingar längs med den centrala Medelhavsrutten och i synnerhet i Libyen samt påskynda frivilligt återvändande till ursprungsländerna och vidarebosättning för dem som är i behov av internationellt skydd. Visserligen finns det fortfarande utmaningar som måste hanteras, men samarbetet och arbetsgruppens gemensamma arbete har också bidragit till att minska lidandet bland migranter och asylsökande i landet, inbegripet genom stöd som tillhandahålls genom EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika.

I Europeiska rådets slutsatser av den 28 juni 2018 betonades dessutom behovet av att intensifiera insatserna för att stoppa smugglarna som bedriver sin verksamhet från Libyen eller andra platser, och EU uppmanades att öka sitt stöd till Sahelområdet, kustsamhällen och

¹ http://www.ec.europa.eu/europeaid/sectors/rights-based-approach-development-cooperation_en

samhällen i södra Libyen samt den libyska kustbevakningen, i syfte att säkerställa humana mottagningsvillkor, frivilliga humanitära återvändanden samt frivillig vidarebosättning. I slutsatserna var man också överens om en ny landstigningsstrategi, och rådet och kommissionen uppmanades att utforska konceptet regionala landstigningsplattformar, i nära samarbete med berörda partnerländer samt UNHCR och IOM. Kommissionen för detta arbete framåt i syfte att presentera konkreta ytterligare åtgärder.

Slutsats

I samband med att samarbetsprojekt utformas kan en sund offentlig debatt, de senaste forskningsresultaten och en spridning av tillförlitliga uppgifter vara till hjälp. Kommissionen deltar därför ständigt i offentliga forum, i tankesmedjor och i det civila samhällets organisationer för att informera mer om sin programplanering. Av samma skäl uppskattar kommissionen framställarens bidrag när det gäller att informera allmänheten, och rekommenderar framställaren att alltid använda dokumenterade och evidensbaserade uppgifter.